

“EEN GEBOUW VOOR KERKDIENSTEN EN ANDERE DOELEINDEN”

Hervormde
kerk

Bovensmilde:
sober maar
bijzonder

Na een aantal jaren van leegstand krijgt de hervormde kerk in Bovensmilde – waarschijnlijk de laatste zogenaamde waterstaatskerk die in Drenthe is gebouwd – een nieuwe bestemming. Fundering, gevels en dak zijn inmiddels hersteld, het interieur volgt in een tweede fase.

Bovensmilde, gelegen langs de Drentse Hoofdvaart tussen Smilde en Assen, ontstond in het begin van de negentiende eeuw. Het eerste godshuis in het dorp was een kapel uit 1839. Die werd zo'n dertig jaar later vervangen door een zogenaamde waterstaatskerk met pastorie.

Het kerkgebouw in Bovensmilde is gerealiseerd in een neoclassicistische stijl, waarschijnlijk geïnspireerd op de Jozefkerk in het nabij gelegen Assen. Het is een sober, rechthoekig bouwwerk – de aanbouw stamt uit 1902 – met een uitspringende ingangspartij met dubbele deur. Boven het portaal bevindt zich een houten to-

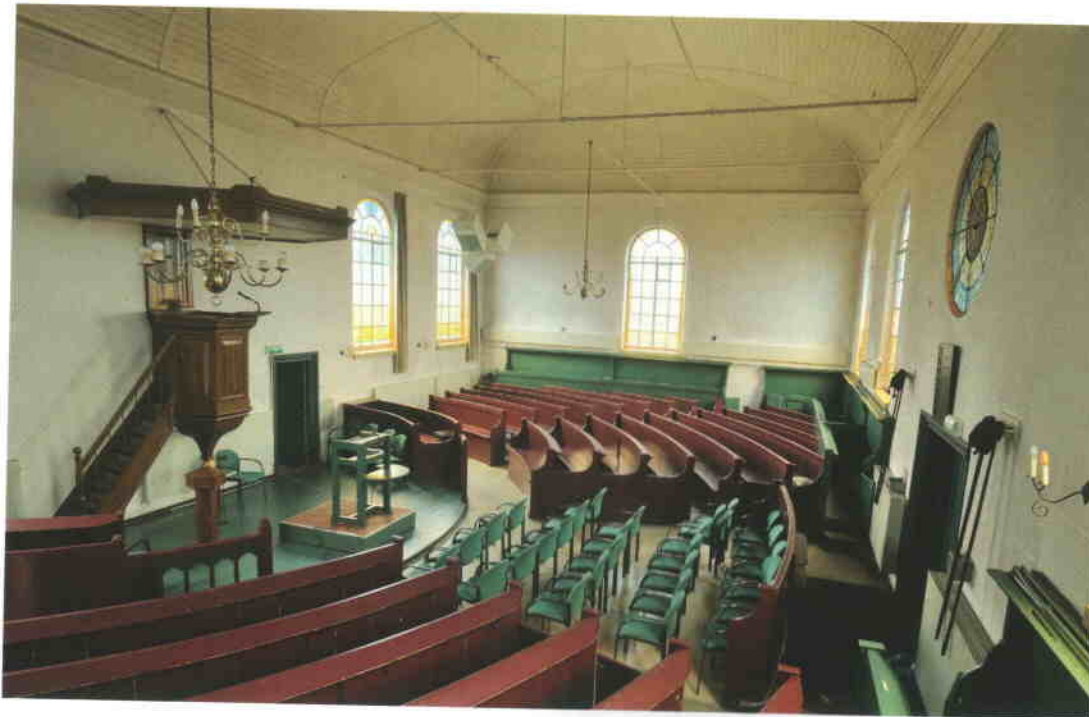

FOTO BOVEN
De banken zijn weliswaar authentiek maar oncomfortabel.

FOTO'S RECHTS
Het dak is inmiddels hersteld.

rentje met opengewerkte klokkenstoel. Hoewel eenvoudig van ontwerp, vormen kerk en pastorie een bijzonder ensemble. Mede vanwege de gaafheid en fraaie ligging werd het complex in 1995 als Rijksmonument aangewezen.

DIENSTEN

Negen jaar later viel echter het doek toen in november 2004 de laatste dienst werd gehouden. Nadat het gebouw een aantal jaren leeg had gestaan werd de Stichting Oude Drentse Kerken (SODK), die een personele unie vormt met Het Drentse Landschap, benaderd met de vraag de kerk over te nemen. "Dat de kerk uiteindelijk is overgedragen aan Het Drentse Landschap is omdat deze stichting destijds de status Aangegeven Organisatie voor Monumentenbehoud (AOM) had. Als AOM hadden we de mogelijkheid gebruik te maken van een subsidieregeling waarvan de SODK geen gebruik kon maken", vertelt coördinator gebouwen Arnold Kooistra. "Onze intentie is om de kerk te behouden, weer op te knappen en geschikt te maken voor sociaal culturele doeleinden. We zijn in gesprek met de Protestantse Kerk Nederland (PKN),

die graag van de locatie gebruik wil maken om weer diensten te houden, afhankelijk van wat de RCE wel en niet toestaat." Met het oog op het herstellen en herbestemmen van de kerk zocht Het Drentse Landschap contact met Nibag Monumentenzorg, onder meer gespecialiseerd in advies en begeleiding bij onderhoud, restauratie en herbestemming van monumenten. Projectleider Jeroen Vos: "We hebben vervolgens een restauratieplan opgesteld met daarin aandacht voor alle aspecten die bij herstel en herbestemming komen kijken. Dat plan is vervolgens verder uitgewerkt, gereed gemaakt voor aanbesteding, waarna we een aanbestedingsprocedure zijn begonnen."

KORTE FOCUS

Daaruit kwam Hofstra Hulshof Bouw uit Nieuw Buinen als meest geschikte kandidaat naar voren. Hoofd uitvoerder Pieter Spa: "We doen regelmatig restauraties, hebben op dat vlak veel ervaring. Bij dit project was er sprake van een uitgebreide voorbereiding en een helder plan van aanpak. Bovendien hebben we gedurende het werk veelvuldig overleg gehad; dat heeft bijgedragen aan een goed verloop." Arnold Kooistra en Jeroen Vos bevestigen het belang van een goede communicatie. "We hebben regelmatig de puntjes op de 'i' gezet en waar mogelijk een korte focus aangehouden waardoor we alert en flexibel op bepaalde zaken konden inspringen. ▼

Nibag Monumentenzorg & Herbestedding

Onze passie

Nibag Monumentenzorg & Herbestedding werkt aan behoud, herstel en herbestedding van (historisch) vastgoed. We adviseren, maken plannen en begeleiden projecten, van idee tot oplevering. Dat doen we op een ondernemende manier. Vanuit de passie voor mooie gebouwen, maar ook vanuit de gedachte dat die gebouwen een passende functie moeten hebben om ze voor de toekomst te behouden.

Het team Monumentenzorg & Herbestedding bestaat uit specialisten. Voor ieder project kijken we zorgvuldig naar de samenstelling van het projectteam, zodat het project op de beste ondersteuning kan rekenen. Op die wijze werken wij aan talrijke projecten op het gebied van herbestedding, herontwikkeling, restauratie en instandhouding, zowel groot als klein, voor opdrachtgevers in het hele land.

Ons team maakt onderdeel uit van Nibag BV, een allround advies- en ingenieursbureau met meerdere vestigingen in Nederland.

Onze diensten

Monumentenzorg:

- Restauratieplannen
- Onderhoudsplannen (Brim/Sim)
- Kostenbegrotingen
- Bouwbegeleiding
- Bouw- en cultuurhistorisch onderzoek

Herbestedding/herontwikkeling:

- Haalbaarheidstudies
- Conceptontwikkeling & ontwerp
- Beleid en visies
- Kosten- en exploitatieramingen
- Businesscases en bedrijfsplannen

Nibag Monumentenzorg & Herbestedding - Frank van der Velden - 06 13 04 00 70 - f.vd.velden@nibag.nl

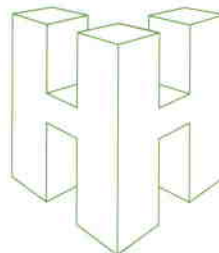

Nibag Monumentenzorg & Herbestedding: ondernemend in erfgoed

Voor al Uw renovatie-, verbouw-, nieuwbouw- en onderhoudswerkzaamheden. Ook voor Uw nieuw te bouwen traditionele woning bent U bij ons op het juiste adres.

Op onze website krijgt U een goede indruk wat wij allemaal voor U kunnen betekenen.

Hofstra Hulshof Bouw b.v.

Noorderdiep 126 a
9521 BG Nieuw Buinen
tel. 0599-212977

www.hofstrahulshof.nl

NIBU-HUIS
voor riant woonplezier

Met de gemeente hebben we via korte lijnen gecommuniceerd en de omgeving hebben we onder meer vorig jaar tijdens een open dag geïnformeerd over de bedoeling van het werk. Uit de grote opkomst bleek de betrokkenheid van de lokale bevolking.”

TWEDE FASE

De werkzaamheden, uitgevoerd tussen december 2011 en december 2012, betroffen de buitenzijde van het gebouw: fundering, gevels en dak. Vos, Kooistra en Spa geven aan dat door achterstallig onderhoud en de jarenlange leegstand veel herstelwerk moest worden uitgevoerd. “Fundering en dakconstructie zijn hersteld, pannen zijn vervangen – op sommige plaatsen meer dan verwacht –, er is schilderwerk uitgevoerd, de glas-in-loodramen zijn volledig hersteld, het torentje is verguld, de ventilatiestoeltjes zijn op het dak geplaatst en noem maar op. Eigenlijk is alles onder handen genomen, op de klok na, die was

nog goed.” Pieter Spa vertelt dat er geen onverwachte zaken aan het licht zijn gekomen. “Dat is mede te danken aan de goede voorbereiding, de uitgebreide inventarisatie van Nibag en zoals gezegd het regelmatige overleg.” Jeroen Vos: “Iedere partij heeft zijn rol voortvarend opgepakt. Was er iets onduidelijk, dan werd dat meteen bij de kop gepakt. Daardoor zijn we binnen het budget gebleven.” En daar is opdrachtgever Het Drentse Landschap zeer content over, aldus Arnold Kooistra, die opmerkt dat er nog het een en ander aan de kerk moet gebeuren voor ze weer in gebruik kan worden genomen. “De buitenkant was de eerste fase, binnen – de tweede fase – moet echter ook herstelwerk worden uitgevoerd.”

Momenteel wordt er al in de kerk gewerkt. “Omdat we met fase 1 binnen het budget zijn gebleven was daar ruimte voor.” Meest opvallend element is het in 1897 in de kerk geplaatste orgel dat grotendeels uit

1684 stamt. Jeroen Vos: “Een bijzonder onderdeel van het interieur dat vanwege de werkzaamheden stofvrij is ingepakt en met meetapparatuur wordt gemonitord.” Een van de belangrijkste ingrepen in het interieur wordt volgens Arnold Kooistra het bankenplan. “Die zijn weliswaar authentiek, maar oncomfortabel, te krap en vormen een obstakel als we het gebouw tevens voor andere doeleinden willen gebruiken. Hoe we dat gaan oplossen, zullen we de komende tijd gaan bekijken. De rol van de RCE en de gemeente Midden-Drenthe is hierbij cruciaal. Werken zij niet mee dan is toekomstig gebruik praktisch onmogelijk. Met Nibag Monumentenzorg werken we aan een plan voor het interieur en zijn we bezig om de financiering rond te krijgen. Hoe en of we de kerk in de toekomst gaan gebruiken zal de komende tijd duidelijk moeten worden. Uiteraard gaan we ervan uit dat het lukt, want het zou natuurlijke zonde zijn als zo’n prachtig gebouw voor het publiek gesloten blijft.” ■